

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Autor: Mgr. Eva Kušnírová, PhD.

Názov práce: *Estetika performatívneho umenia a jeho interpretačné podoby v rámci festivalu Akademický Prešov*

Odbor HIK: estetika

Oponent: doc. PhDr. Michal Babiak, CSc.

Pracovisko/Profesionálne zaradenie opONENTA: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, katedra estetiky; docent

Mgr. Eva Kušnírová, PhD. predložila habilitačnú prácu *Estetika performatívneho umenia a jeho interpretačné podoby v rámci festivalu Akademický Prešov* (135 s. rkp.), ktorej cieľom je poskytnúť obraz formovania, vývinu a súčasného stavu performatívneho umenia a performativity prostredníctvom prezentácie hnutí a umeleckých tendencií „s náznakmi štýlových inovácií v rámci realizácií festivalu Akademický Prešov“ (s. 3). Habilitantka svoju prácu rozdelila do štyroch kapitol: 1. kapitola (*Stav bádania a metodologické postupy*, s. 14 – 34) sa zameriava na teoretické a metodologické východiská, pričom kladie dôraz na konfrontáciu slovenských, československých a zahraničných modelov a riešení uvedenej témy; 2. kapitola (*Performatívne umenie – k pojmu a druhovej charakteristike*, s. 35 – 64) analyzuje podstatu a základné charakteristiky najdôležitejších performatívnych prejavov od 60. rokov, ktoré formovali aktuálnu podobu tohto umenia; 3. kapitola (*Estetika performatívneho umenia*, s. 65 – 90) analyzuje prítomnosť, respektíve fungovanie vybraných estetických, filozofických a recepčných kategórií v performatívnom umení; 4. kapitola (*Interpretačné podoby performatívneho umenia na Slovensku v rámci festivalu Akademický Prešov*, s. 91 - 117) je prezentáciou vybraných diel a workshopov performatívneho umenia, ktoré sa uskutočnili v rámci Akademického Prešova v podaní ako študentských aktivít, tak aj hosťujúcich súborov. Práca je rámcovaná predpísanými formálnymi časťami, úvodom, záverom, zoznamom bibliografických odkazov a prílohami.

Prezentované výsledky habilitačnej práce v kontexte slovenskej estetiky, ale aj širšie – slovenskej kultúry - majú vo výraznej miere zásadný syntetizujúci charakter; sú originálnym prínosom k reflexii estetiky slovenskej drámy a divadla - prezentujú systematizované pohľady na uvedené oblasti estetiky performatívneho umenia, s osobitným prihliadnutím na kontext slovenskej kultúry. V takomto nazeraní sa aj výsledky a prínos habilitačnej práce Dr. Kušnírovej javí ako významný medzník v prezentácii faktov, interpretácií a hodnotení

jednotlivých javov slovenskej estetiky a praxe performatívneho umenia v konfrontácii so zahraničnými teoretickými a interpretačnými výsledkami. Tieto výsledky majú zásadný význam nielen pri reflexiách estetiky drámy a divadelného umenia v slovenskom kontexte, ale sú významným východiskom aj pre vytvorenie obrazu o estetike a slovenskej dramatiky a divadle v zahraničnom vedeckom a kultúrnom prostredí. Výsledky výskumov a následných syntetizujúcich pohľadov významným spôsobom formujú nový komplexný pohľad na javy slovenskej estetiky a dramatických umení.

Z prezentovaných výsledkov je zrejmé, že Dr. Kušnírová sa s primeranou suverenitou orientuje v aktuálnych trendoch vedeckého výskumu: precízne a s nadhľadom analyzuje bohatú literatúru k téme a následne ju dokáže využiť pri analýzach jednotlivých konkrétnych inscenačných postupov z praxe. Vo svojich analýzach sa často ubera smerom k precíznym komparáciám jednotlivých teoretických a inscenačných prúdov a smerov, zameraných na problematiku performatívneho umenia, čím prispieva k hlbšej reflexii a následnému sprehľadneniu aktuálnej situácie.

Výsledky, ku ktorým sa habilitantka dopracovala vo svojej habilitačnej práci bude možné využiť vo viacerých segmentoch spoločenskej praxe: v prvom rade vo vedeckom kontexte, kedy sa tieto výsledky budú javiť ako zásadné pre ďalší výskum uvedenej problematiky; druhým segmentom je vysokoškolská pedagogická prax – ako v odboroch a programoch filozofického a estetického zamerania, tak aj v prostredí umenovedných štúdií a v neposlednom rade aj na umeleckých školách; rovnako tak, tieto výsledky majú potenciál stať sa východiskom širších reflexií o umení a kultúre v aktuálnom slovenskom prostredí v konfrontácii s medzinárodným kontextom.

Keď ide o zhodnotenie celkovej odbornej úrovne habilitačnej práce, v istej sumarizácii uvedených informácií, je možné konštatovať, že predložená habilitačná práca Dr. Kušnírovej spĺňa stanovené kritériá na udelenie vedecko-pedagogického titulu docent. Prezentované výsledky svojho estetického výskumu a ich syntetizovanie vnímam ako významný príspevok k reflexii estetiky slovenského drámy a divadla.

Otázka:

Po roku 1989, po zmene spoločensko-politického usporiadania v strednej a východnej Európe, sa zoslabil (alebo: stratil?) aj jeden zo základných atribútov Akademického Prešova – priestor slobody (ľudskej, umeleckej, osobnej...) v rámci skostnatenej socialistickej sústavy. Čím bol nahradený tento charakteristický znak Akademického Prešova a ako sa to premietlo do jeho umeleckého založenia, resp. smerovania?

Odporúčenie: Odporúčam prijať na obhajobu predloženú habilitačnú prácu *Estetika performatívneho umenia a jeho interpretačné podoby v rámci festivalu Akademický Prešov* autorky Mgr. Evy Kušnírovej, PhD. a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške **odporúčam** udeliť jej autorke vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného a inauguračného konania: Estetika.

V Bratislave, 18.4.2022

doc. PhDr. Michal Babiak, CSc.